

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.II.10.001/2022/6.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Nyírőné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperesek: I. r. felperes neve I. rendű
cím1

II. r. felperes neve II. rendű
cím2

III. r. felperes neve III. rendű
cím3

IV. r. felperes neve IV. rendű
cím4

A felperesek képviselője:
Dr. Viszló László ügyvéd (Dr. Viszló Ügyvédi Iroda)
cím5

Az alperes: alperes neve
cím6

Az alperes képviselője:

Országos Bírósági Hivatal
cím7

A per tárgya: végrehajtói jutalom megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.174/2021/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 21.M.70.657/2020/20.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.174/2021/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes az Alapító Okiratában meghatározott közfeladatot, igazságszolgáltatást ellátó jogi személy, önálló központi költségvetési szerv. A felperesek igazságügyi alkalmazottként törvényszéki végrehajtó munkakörben, utóbb bírósági ügyintézőként álltak alkalmazásában. A IV. rendű felperes igazságügyi szolgálati jogviszonya 2020. január 30-án felmentéssel szűnt meg.

[2] A peresített időszakban (2017-18-19-es évek) az alperes a felperesek részére a 13/1994. (IX. 8.) IM rendelet (IM rendelet) 1. §- 6. §-ai szerinti végrehajtási jutalmat – anélkül, hogy a 9. § szerinti elkülönített végrehajtási jutalom előirányzatot létrehozta volna –

teljeskörűen a felperesek részére minden peresített évben „végrehajtók prémiuma” jogcímen megfizetett, azonban az előirányzatképzés hiánya miatt abból fennmaradt összeget (IM rendelet 11. §-a szerint) nem állapított meg, annak szétosztása érdekében a végrehajtási jutalomra jogosultak éves munkateljesítményét nem mérte, ebből következően évente a naptári év utolsó napjáig előirányzatból fennmaradó összeget nem osztott szét.

[3] A Egyesülete, amelynek elnöke a II. rendű felperes, 2019. december 18-án indítványozta az alperes elnökénél egyösszegű nettó 3.000.000 forintos kompenzáció kifizetését állítva, hogy a jogszabályban előírt végrehajtási jutalmakat évek óta nem kapták meg.

[4] Az alperes elnöke 2020. január 15-én kelt válaszában ezen igényt elutasította. Érvelése szerint „A alperes neve költségvetésében ugyanis az IM rendelet hatályba lépését követően végrehajtási jutalom előirányzat elkülönítésére nem került sor figyelemmel arra is, hogy az IM rendelet nem határozta meg a minimum összeget, amelynek elkülönítéséről rendelkezni kellett volna. Tekintettel arra, hogy végrehajtási jutalom előirányzat elkülönítésére a fentiek szerint nem került sor, nem volt olyan fennmaradó összeg sem, aminek az IM rendelet 11. §-a szerinti felosztásáról és kifizetéséről az évek során intézkedni lehetett volna, illetve ami a következő évi előirányzatot növelte volna. Ilyen módon 2019 évben sem állt rendelkezésre olyan fennmaradó összeg, amelyet a hivatkozott jogszabályhely alapján a alperes nevenek fel kellett volna osztania és kifizetnie a törvényszéki végrehajtók és végrehajtó helyettesek számára”.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

[5] A felperesek keresetpontosításukban a 2017-2018-2019-es évek vonatkozásában végrehajtási jutalom jogcímen terjesztettek elő igényt az IM rendelet 2. § (1) bekezdésében, 9. §-ában és 11. §-ában foglaltak alapján. Állították, hogy kimagasló munkateljesítményük mellett a munkáltató a perbeli időszakban nem tette kérdésessé ezen összegekre jogosultságukat.

[6] Az alperes ellenkérelmében a keresetek elutasítását kérte. Érvelése szerint a 2012. január 1-től hatályos, az államháztartás rendjéről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), illetve az ennek végrehajtására kiadott 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (Ávt.) 51. § (1) bekezdése szerint céljuttatást, projekt prémiumot már nem lehetett a költségvetési szerveken, bíróságokon rendszeresíteni. Az IM rendelet 1. §- 6. §-a szerinti juttatásokat a végrehajtók megkapták, ezen felül nem maradt olyan összeg, amelyet az előirányzatból fennmaradó összegből ki lehetett volna fizetni. Nem vitatta az alperes, hogy elkülönített előirányzatot nem képeztek.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélete

[7] A Budapest Környéki Törvényszék 21.M.70.657/2020/20. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperesek 2017-18-19. évre a végrehajtási jutalom elszámolását követően az előirányzatból fennmaradt összeg alapján juttatásra jogosultak.

[8] Döntésében utalt az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) 95. § (1) (2) bekezdésére, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 307. § (1) bekezdés a) pontjára, az IM rendelet 1. §- 4. §-ában foglaltakra, valamint a 7. §-12. §-ban rögzítettekre. Hivatkozott az Áht. 36. §-ában foglaltakra, valamint az Ávt. 51. §-ának (1) bekezdésére. Felhívta az 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítást, amely a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatot (G. Szabályzat) tartalmazza.

[9] Az ítélet alapjául szolgáló jogszabályok értelmezése során arra a következtésre jutott, hogy az IM rendelet 1995. április 15-től jelenleg is hatályos, amely a Vht. 307. § (1) bekezdés a) pontja alapján adott felhatalmazás folytán született. A peresített időszakban ezen végrehajtási jutalom az Iasz. 95. § (2) bekezdése alapján a felpereseknek az illetményen és egyéb javadalmazáson, kedvezményen és költségtérítésen felül járt, az IM rendelet 12. §-a szerint a jutalom (juttatás) kifizetésére megfelelően alkalmazni kellett a munkabér kifizetésére vonatkozó szabályokat. Az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a végrehajtási jutalmat az IM rendelet 9. §-11. §-ai szerint maradéktalanul megfizette, vagy arra nem volt köteles.

[10] A felek egyező előadása volt, hogy az IM rendelet 1.§ - 6. §-a szerinti juttatást az alperes a peresített időszakban a felperesek részére „végrehajtók prémiuma” jogcímen maradéktalanul megfizette, az egyéb jogcímen (jutalom, ruházati költségtérítés) fizetett összegek nem az IM rendelet 1. §- 6. §-ai, illetve 9 §. - 11. § szerinti juttatások voltak. A felperesek előadása szerint 1995-től 2012-ig és utána sem volt egyik törvényszéken sem az IM rendelet 9. §-11. §-ai szerinti juttatás kifizetve, ezen tényállást az alperesi képviselő nem vitatta.

[11] Az IM rendelet I. fejezete az 1. §- 12. §-ig terjedő részében a bírósági végrehajtási jutalomról rendelkezik, amely két elemből áll. Egyrészt az IM rendelet 9. §-a szerint képzett elkülönített végrehajtási jutalom előirányzatból kifizetett, az IM rendelet 1. §- 6. §-a szerinti juttatásból, másrészt az előirányzatból fennmaradó összegnek a külön feltételek mellett történő felosztás alapján az IM rendelet 11. §-a szerint járó juttatásból. A felperesek kereseti kérelme az utóbbi, az IM rendelet 9. §-a szerint képzett, majd a jutalom elszámolása után a fennmaradó összegnek a további feltételek alapján felosztandó és a naptári év végéig kifizetendő juttatás megfizetésére irányult.

[12] Az elsőfokú bíróság az alperesi jogszabályi hivatkozásokat a peresített időszakban hatályos tartalmuk szerint vette figyelembe az IM rendelet 9. §- 11. §-a szerinti kifizetések esedékességének időpontjaiban. Az Ávt. hivatkozott végrehajtási rendelkezései az Áht. 36. §-ára utalnak, amely (1) bekezdésében megjelöli más fizetési kötelezettségként a jogszabályon alapuló kifizetéseket. A (6) bekezdés szerint a Kormányrendelet meghatározhatja a kötelezettségvállalás további feltételeit.

[13] A felperes által megjelölt Iasz. 95. § (2) bekezdése a peresített időszakban tartalmazta az illetmény jellegű végrehajtói jutalmat, az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet 26. § (6) bekezdése pedig a személyi jellegű ráfordítások között bérkülönbségként feltünteti a K1103 rovatú céljuttatás projektprémiumot mint más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeget. Mindezek alapján erre a teljesítményhez kötött, jogszabályok által meghatározott végrehajtási jutalomra a költségvetési szerveknél lehetett előirányzatot tervezni, az alperes nem tudta igazolni, hogy a végrehajtási jutalom kifizetésének nála jogszabályi akadálya lenne.

[14] A G. Szabályzat 2. számú melléklete 10. § (1) bekezdése előírja, és külön nevesíti is a bírósági végrehajtói jutalmat, és a 10. § (7) bekezdése azt is előírja, hogy a céljuttatás, projektprémium és járulékal fedezetét a költségvetési szerv költségvetése biztosítja. A szabályzat 2010. december 1-jén hatályos 10. § (6) bekezdése valóban tartalmazott olyan rendelkezést, hogy „a fejezet hatálya alá tartozó költségvetési szerveknél céljuttatás,

projektprémium jogcímen nem tervezhető előirányzat”, azonban ezt a 17/2017. (XI. 30.) OBH utasítás 5. § (3) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte. A felperesek részére a jutalom az IM rendelet 11. §-a alapján a naptári év utolsó napjáig esedékes volt, így a juttatásra a felperesek jogosultak voltak.

[15] Az alperes éves költségvetési beszámolóiban (amelyet a felperesek hivatkozása alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv (továbbiakban Pp.) 112. §-a alapján figyelembe kellett venni, és amelyről az alperesi képviselő úgy nyilatkozott, hogy azokat látta) maga tüntetett fel „céljuttatás, projektprémium (K1103)” soron összegekkel eredeti előirányzatot, módosított előirányzatot, költségvetési évben esedékes végleges más fizetési kötelezettséget.

[16] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes az IM rendelet 9. § 11. §-a szerinti végrehajtási jutalom megfizetését gátló jogszabályi rendelkezést nem jelölt meg, az általa hivatkozott jogszabályok tartalma pedig nem volt alkalmas a végrehajtási jutalomra való jogosultság megalapozottságának megdöntésére.

[17] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.174/2021/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta, és a felperesek keresetét elutasította. Rögzítette, hogy az eljárási és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

[18] A 2014. január 1-től hatályos Ávt. 51. § (1) bekezdése szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervnél az egységes rovatrend K1102 normatív jutalmak és a K1103 céljuttatás, célprémium rovatai költségvetési kiadási előirányzat terhére a költségvetési évben együttesen az egységes rovatrend K1101 törvény szerinti illetmények, munkabérek rovat eredeti előirányzatának 12 %-áig, más költségvetési szervnél a költségvetési rendeletben határozatban meghatározott összegig vállalható kötelezettség.

[19] A bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzat 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás 17. § (1) bekezdése szerint a költségvetési szervek gazdálkodási tevékenységüket az Áht. és az Ávr., valamint a Bszi. rendelkezése és az OBH elnökének normatív aktusai figyelembevételével folytatják. Ugyanezen utasítás 2. mellékletének 10. pontja rögzíti, hogy céljuttatás, projektprémium jogcímen kell elszámolni a teljesítményösztönzés, személyi ösztönzés, érdemek elismerése céljából adott azon juttatásokat, amelyeknek – a feltételek fennállása esetén – kötelező alkalmazását és mértékét jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz rendelkezése vagy az OBH elnökének egyéb döntése rögzít. Így különösen az OBT által jóváhagyott J. A. díj adományozásával járó jutalmat, a bírósági végrehajtó jutalmat, valamint az egyéb szellemi és fizikai többlettevékenység díjazását, a prémiumot, a céljuttatást, továbbá minden más hasonló személyi ösztönzési jellegű kifizetést, függetlenül annak elnevezésétől.

[20] A felek egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy az alperes a felperesek részére az IM rendelet 1.§- 6. §-a szerint végrehajtási jutalmat teljeskörűen minden peresített évben, minden hónapban megfizette. A kereseti kérelem arra irányult, hogy az IM rendelet 11. §-ában rögzített előirányzatra vonatkozó rendelkezések szerint az előirányzathból fennmaradt összeget fizesse ki részükre a munkáltató.

[21] Az elemi költségvetésben a K1101 törvény szerinti illetmények, munkabérek rovaton szerelő előirányzat összege a kinevezési okiratok szerinti illetményt és a kötelező előresorolások fedezetét tartalmazza. A beralap terhére a bérmegetakarítás összegéből lehetséges jutalmat kifizetni. A végrehajtók esetén a jutalom kifizetéséhez a beralapja terhére (bérmegetakarításból) csoportosított át előirányzatot az alperes akkor, amikor ez szükségessé vált a tényleges teljesítés igazolását követően.

[22] Az IM rendelet 11. §-a nem biztosít alanyi jogosultságot a felperesek részére, ezen jogszabályhely kizárólag a maradványösszeg sorsáról rendelkezik. Abban az esetben, ha készül végrehajtási jutalom előirányzat, akkor az éves juttatás elszámolása után fennmaradó részt kell felosztani a munkavállalók között. A jogosultság nem ad a felperesek részére a fennmaradó juttatás kifizetésére jogosultságot, nem igazolt és nem bizonyítható, hogy ezen előirányzatból maradt volna olyan összeg, amelyet fel lehetett volna osztani. A lefolytatott bizonyítási eljárás során egyértelmű volt, hogy előirányzatot nem tervezett a munkáltató egy évben sem, így nincs olyan összeg, amely felosztásáról lehet rendelkezni.

[23] A másodfokú bíróság egyértett azon alperesi hivatkozással, miszerint a felperesek kereseti kérelmük összegszerűségét nem határozták meg az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján.

[24] Megalapozott azon alperesi érvelés is, miszerint a felperesek nem határozták meg azt sem, hogy milyen éves adatok figyelembevételével jelölték meg kereseti kérelmüket. Amennyiben az alperes képzett is volna előirányzatot, nem lehet megállapítani, hogy abból maradt volna és ha igen, milyen nagyságrendű összeg. Az IM rendelet szerint a maradványösszeget az éves munkateljesítmény értékelést követően kellett volna kiosztani. Fennállt a lehetősége, hogy a munkáltató értékelése alapján jelen per felperesei az éves munkateljesítményük alapján nem lettek volna jogosultak jutalomra.

[25] Az IM rendelet 11. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az (1) bekezdés alapján kifizetett összeg nem haladhatja meg a jutalomra jogosult részére az adott évben az 1. §- 6. § szerint járó jutalom 50 %-át. Ezen jogszabályi hivatkozás sem alapozza meg a felperesek keresetét, mivel az 50 %-os mérték a felső határ, amely nem jelenti azt, hogy ilyen nagyságrendű összeget köteles a munkáltató kifizetni. Az alperesnek lehetősége lett volna akár 5-10 % összegű jutalom meghatározására is.

[26] A felperesek kereseti kérelme nem tekinthető határozottnak, mivel nagyobb részben feltételezéseken alapul, egyéb jogcímen pedig kereseti kérelmet nem terjesztettek elő. Az elsőfokú bíróság ítélete pedig ebben a formában nem is végrehajtható.

A felperesek felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

[27] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet „megváltoztatását” és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték, az alperes perköltségben való marasztalásával.

[28] Jogszabálysértésként hivatkozott a 13/1994. (XI. 8.) IM rendelet (IM rendelet) 9. §-tól 11. §-ban foglaltakra, valamint az Alaptörvény B cikk (1) bekezdésében rögzítettekre.

[29] Felperesek érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes jogi következtetést vont le, ezért a felperesek korábbi nyilatkozataikat fenntartották.

[30] Az IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a jutalom összegét a behajtott összeg 3 %-ában kell megállapítani. Ezen felül a rendelet még rendelkezik a végrehajtót megillető egyéb jutalmakról és azok forrásairól is.

[31] Az IM rendelet 9. §-a kötelező erővel írja elő, hogy a beralap terhére ki kell fizetni a végrehajtási jutalmat az elkülönített végrehajtási jutalom előirányzatból. Szó sincs itt semmilyen feltételes módról. A 11. § pedig rendelkezik arról, hogy amennyiben az

előirányzatból marad ki nem fizetett összeg, azt legkésőbb a teljesítmények figyelembevételével jutalomként, az év utolsó napjáig ki kell fizetni.

[32] Speciális végrehajtói alapelv sérült azzal, hogy a végrehajtó az eredményes munkája után nem kapja meg a jogszabályban rögzített jutalmát.

[33] Az IM rendelet 11. § (2) bekezdésében meghatározott 50 %-os felső határ a jóhiszemű és tisztességes eljárás elvének figyelembevételével nem értelmezhető úgy, hogy a munkáltató akár eltekinthet az előirányzat képzésétől.

[34] A törvényszéki végrehajtók esetén nem lehet szó a minden munkavállalónak kifizetett jutalomról, hiszen a rendelet alapján ez kvázi teljesítménybérként funkcionált. A végrehajtók a munkakörükben előírt feladatokat elvégezték, és az IM rendelet alapján az 1. §-tól 6. § szerint a jutalmakat részükre kifizették. Ezek a kifizetések havonta történtek, amikor a munkáltatónak még nem lehetett tudomása a bérmegettarítás mértékéről. A rendelet alapján az elemi költségvetésben kellett volna elkülönítenie végrehajtási jutalom előirányzatot az IM rendelet alapján a beralap terhére, amelyhez a rendelet a 13. §-ban kiegészítő forrásként meg is jelölte a végrehajtási költségátalányt.

[35] Jogszabály nem ad lehetőséget arra, hogy a kifizetést a munkáltató megtagadja. Mulaszt, aki annak ellenére, hogy a folyószámláján a behajtott összeg megjelenik, amit a rendelet ír elő, nem gondoskodik a végrehajtási jutalom előirányzat elkülönítéséről és a jogosultak részére történő kifizetésről.

[36] A munkáltató saját mulasztására, felróható magatartására hivatkozva próbál előnyhöz jutni, felelősségét elhárítani. Ez a magatartás a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 1:4. § (1) (2) bekezdésébe ütközik.

[37] Felperesek 4-5-szörös munkateher mellett látták el feladataikat az adott időszakban, a g. hivatal az adott évre kitűzött behajtásból származó bevételét minden évben magasan túlteljesítették.

[38] Az IM rendelet 9. §-tól 11. §-a alapján történő kifizetésnek megfelelő jogalapja van, a rendelet nem a maradványról és a kifizetés módjáról rendelkezik, hanem az 1. §-tól 6. § alapján meghatározott összeg utáni további kifizetés felső határáról.

[39] Az Iasz. 52. §, 53. § alapján a munkavállalókat minden évben értékelte, amelyek minden évben pozitív eredménnyel zárultak. Így azon feltevés, miszerint „lehet”, hogy meg sem feleltek volna a jutalom kifizetés előfeltételeinek, alaptalan.

[40] A másodfokú bíróság kinyilatkoztat, és nem érvel, a hatályos jogszabály tartalmát és a jogalkotói akaratot figyelmen kívül hagyva hozta meg döntését. A Kúriának jelen pillanatban csak abban a kérdésben kell döntenie, hogy a felperesek keresetének jogalapja megalapozott vagy nem, de a felperesek határozott összegű kereseti kérelmet terjesztettek elő, az ezzel ellentétes állítás megalapozatlan.

[41] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

[42] Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem nem felel meg a Pp. 413. § (1) bekezdése és 423. § (1) bekezdésében rögzítetteknek, valamint az 1/2016. (II. 15.) PK véleményben foglaltaknak.

[43] A felperesek nem jelölték meg a Pp. rendelkezéseinek megfelelő eljárásjogi szempontból megsértett jogszabályt sem, ebből következően a felülvizsgálati eljárásban nincs mód eljárási kérdések vizsgálatára, kizárólag az IM rendelet 9. §-tól 11. §-ában foglaltakra hivatkoztak anélkül, hogy érdemben kifejtették volna ezzel kapcsolatos érvelésüket.

[44] A Kúria nem vizsgálhatja, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Alaptörvénynek a felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezéseit.

[45] Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen állapította meg egyebekben, hogy az IM rendelet 11. §-a nem alanyi jogosultságot biztosít a felperesek részére figyelemmel arra, hogy ezen jogszabály kizárólag a maradványösszeg sorsáról rendelkezik. Nem igazolt és nem bizonyítható, hogy az előirányzatból maradt volna olyan összeg, amelyet fel lehetett volna osztani a munkavállalók között. Alperes álláspontja szerint a felperesek kereseti kérelmük összegszerűségét nem határozták meg az irányadó jogszabályi rendelkezésnek megfelelően, hiszen nem nyilatkoztak arról, hogy milyen éves adatok figyelembevételével állapították meg a kereseti kérelmükben megjelölt összeget.

[46] Abban az esetben, ha az alperes képzett volna előirányzatot, nem lehetne megállapítani, hogy abból maradt volna, és ha igen milyen nagyságrendű összeg a felperesi követelések alapjául. Az IM rendelet 11. § (2) bekezdése szerinti juttatás mértékének felső határa nem jelenti azt, hogy a juttatás 0 %-ban ne lett volna megállapítható, hiszen a vonatkozó szabályozás az 50 %-os mértékű felső határt rögzíti csupán. Ez mindössze a munkáltató számára egy lehetőséget rögzít, amelynél jóval alacsonyabb összegű jutalom meghatározására is jogosult lett volna a munkáltató.

[47] Helyesen állapította a másodfokú bíróság, hogy a munkáltató értékelése alapján a felperesek az éves munkateljesítmény alapján nem bizonyos, hogy jogosultak voltak jutalomra, hiszen az IM rendelet szerinti maradványösszeget az éves munkateljesítmény értékelését követően kellett volna szétosztani. A per eldöntése szempontjából irreleváns az Iasz. 52.-től 53. §-a szerinti értékeléssel kapcsolatos felperesi előadás, amelyet részletesen nem is fejtettek ki.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[48] A Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálhatta a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát, figyelemmel a Pp. 523. §-ában foglaltakra is.

[49] A Pp. 413. § (1) bekezdés a) és c) pontja rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a felülvizsgálni kívánt ítélet számát a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat meghozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. Ebből következően a korábbi beadványokra hivatkozás jelen eljárásban nem volt értékelhető.

[50] Az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, erre vonatkozó eljárásokat a XIV. cikk (2) bekezdése tartalmazza. A bíróságok az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt igazságszolgáltatási, ezen belül jogalkalmazási tevékenységük során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Ebből következően az Alaptörvény szabályainak vizsgálata alapvetően nem a rendes bíróságok, hanem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. A Kúria erre tekintettel a felperesek által állított alaptörvény-ellenességgel nem foglalkozhatott, a felülvizsgálati kérelemben a jogszabályhely pontos megjelölésével ellátott, az ehhez fűződő jogi érvelést is tartalmazó előadás alapján értékelhette csupán a jogerős határozatot.

[51] Az IM rendelet 1. §-a alapján a törvényszéki végrehajtót feladatainak eredményes ellátásáért – ezen jogszabályban meghatározottak szerint – végrehajtási jutalom illeti meg.

[52] Az IM rendelet 9. §-a értelmében a jutalmat és a hozzá kapcsolódó juttatásokat a törvényszék költségvetésében e célra elkülönített végrehajtási jutalom előirányzatból a beralap terhére fizeti. A 11. § (1) bekezdése szerint pedig a jutalom (juttatás) elszámolása után az előirányzottból fennmaradó összeget – az egész éves munkateljesítmény figyelembevételével – a jutalomra (juttatásra) jogosultak között évenként egy alkalommal fel kell osztani és részükre a naptári év utolsó napjáig ki kell fizetni.

[53] A rendelkezésre álló adatokból – különös figyelemmel a felek egybehangzó nyilatkozatára – azt lehetett megállapítani, hogy az alperes a felperesek részére a végrehajtási jutalmat teljeskörűen, minden hónapban „végrehajtók prémiuma” címén megfizette. A kereset arra irányult, hogy az előirányzatból fennmaradó összeget is szét kellett volna osztani a végrehajtókként foglalkoztatott személyek között a jogszabály alapján, ez azonban nem történt meg.

[54] Az alperes maga is úgy nyilatkozott, hogy elkülönített végrehajtási jutalom előirányzatot nem képzett, ezért nem volt mit szétosztani a felperesek között, de az nem is járt részükre alanyi jogon.

[55] Nem vitás, hogy az alperes jogszabállyal ellentétes költségvetést készített, az előírásoknak megfelelően végrehajtói jutalom előirányzatot nem képzett, így azonban nem lehetett megállapítani nagyságrendileg olyan fennmaradó összeget, amely ezen a jogcímen szétosztható lett volna.

[56] Mivel a munkáltató a jutalom előirányzatról nem intézkedett, így azt sem lehetett ítéleti bizonyossággal rögzíteni, hogy egyáltalán maradt volna olyan összeg, ami kifizethetővé vált volna, illetve azt, hogy a szétosztás szempontjai hogyan alakultak volna. A kár bizonyított bekövetkezte lehetett volna esetlegesen az érvényesíteni kívánt igény jogalapja, de a végrehajtási jutalom maradványösszege szétosztásának elmaradása jogcímen az igény nem volt alapos.

[57] Mivel a maradványösszeg képzése elmaradt, így a felperesek által megjelölt jogcímen nem tudták bizonyítani követelésük összegét sem, az általuk alkalmazott számítási mód nem volt egyértelmű, sem bizonyítékokkal alátámasztott. A másodfokú bíróság pedig azt is helyesen fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapítottak végrehajtására nem is lenne lehetőség, mivel nem lehetett megállapítani az esetlegesen fennmaradó és szétosztható összeg nagyságát sem. Az sem volt ítéleti bizonyossággal rögzíthető, hogy maradványösszeg szétosztása esetén a felperesek a részükre mérlegeléssel megállapítható jutalom összegének maximumát kapták volna.

[58] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 424. §-ára figyelemmel, mivel a felülvizsgálati kérelemben foglaltak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

[59] Az eljárás során a felperesek teljes mértékben pervesztesek lettek, az alperes azonban perköltséget nem igényelt, ezért ebben a kérdésben a Kúria a határozathozatalt mellőzte a Pp. 81. §-ában foglaltak alapján.

[60] A felperesek munkavállalói költségkedvezményre jogosultak, így a perben felmerült felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 525. § (1) bekezdése és a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[61] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el a Pp. 420. § (1) bekezdése alapján.

[62] Az ítélet elleni felülvizsgálati eljárás lehetőségét a Pp. 407. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. április 20.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró,
Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró